

Näringsdepartementet
Transportenheten
103 33 STOCKHOLM

Datum: 2010-04-22
Vår referens: 2010/303/184
Er referens: N2010/9194/TE

Yttrande över Förslag till organisation avseende statens forsknings- och undersökningsfartyg

Sammanfattning

SMHI stödjer utredningens grundsyn att den nya rederiorganisationen bör tillhandahålla grundläggande infrastruktur för miljöövervakning, forskning och utbildning. SMHI anser också det riktiga i att kapitalkostnader (för exempelvis nytt fartyg) inte skall belasta fartygshyran för nyttjarna av Sjöfartsverkets rederiresurser. Avskrivning av kostnader för nya fartyg bör ske i annan ordning. I annat fall kommer nyttjarnas möjlighet att bedriva sin verksamhet att påverkas negativt.

SMHI stödjer utredningens förslag om att ersätta U/F Argos med ett nybyggt fartyg med liknande fartygsegenskaper, storlek och funktionalitet inom en snar framtid, vilket SMHI också tidigare framhållit nödvändigheten av. SMHI anser att det skulle vara lämpligt om FiV, SGU och SMHI hade möjlighet att samordna sina undersökningar ombord på det nya fartyget. SGU kan då utnyttja nya Argos under de perioder då varken SMHI eller FiV använder fartyget. Det innebär att fartyget nyttjas av tre myndigheter och då används maximalt.

På grund av att enbart ackrediterad personal får använda mät- och analysutrustning, anser SMHI att det primära nyttjandet av U/F Argos ersättare bör vara miljöövervakning och annan myndighetsutövning. Så länge det ryms inom ordinarie verksamhet, kan en möjlig samverkan genomföras, något vi redan gör idag.

SMHI – Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut

601 76 Norrköping Besök Folkborgsvägen 1 Tel 011-495 80 00 Fax 011-495 80 01

SMHI
Box 40
190 45 Stockholm/Arlanda

SMHI
Sven Källfelts Gata 15
426 71 Västra Frölunda

SMHI
Hans Michelsensgatan 9
211 20 Malmö

SMHI
Universitetsallén 32
851 71 Sundsvall

SMHI stödjer inte utredningens förslag om att övervakning av haven runt Sverige under sommartid kan bedrivas med fartyget Fyrbyggaren. Trots den ombyggnad som utredningen föreslår, saknar fartyget egenskaper, storlek och funktionalitet som behövs för att kunna bedriva en säker och ackrediterad miljöövervakning.

Ett nytt forskningsfartyg bör på sikt ersätta U/F Skagerak för att täcka forsknings- och utbildningsbehov i haven runt Sverige.

SMHI anser slutligen att forskningens behov av fartygsresurser för oceanliknande förhållanden (Atlanten, Arktis, Antarktis) bör tillgodoses genom internationell samverkan om tillgängliga fartygsresurser.

Kommentarer

SMHI bedriver havsmiljöövervakning i Östersjön och Västerhavet. Övervakningen styrs av Sveriges internationella åtaganden inom HELCOM, OSPAR, EUs direktiv, samt nationella miljömål. Denna verksamhet kräver kontinuitet och långsiktighet. I dagsläget bedrivs övervakningen med Fiskeriverkets fartyg U/F Argos. SMHI ser ett stort behov av ett fartyg som ersätter U/F Argos för detta ändamål.

SMHIs oceanografiska laboratorieverksamhet är ackrediterad av SWEDAC, vilket innebär att enbart ackrediterad personal får utnyttja mät- eller analysutrustningen ombord. SMHI anser det därför oförenligt med ackrediteringen att bedriva forskning och utbildning utanför ordinarie övervakningsprogram. Å andra sidan skulle ett nytt undersöknings-/forskningsfartyg med SMHIs ackrediterade instrumentering och personal ombord kunna erbjudas till forskningsprojekt som genomförs utanför SMHIs ordinarie övervakningsexpeditioner.

Sid. 2.

Sjöfartsverket skriver att antalet forskningsfartyg kommer att reduceras med två enheter, men endast U/F Skagerrak föreslås avyttras. Det är oklart vad som avses i detta stycke.

Sid. 2, fjärde stycket.

SMHI anser att varken Fyrbyggaren eller U/F Skagerak har de egenskaper som krävs för utsjöövervakning och således kan dessa fartyg inte användas som ersättare för U/F Argos.

Sid. 7, tredje stycket.

SMHI anser att det är möjligt att använda en annan enhet under del av sommarhalvåret. Det som diskuterades på mötet med Sjöfartsverket (1 okt, 2009) var att eventuellt utnyttja en annan resurs under en, eller max två expeditioner under sommaren. Det som då var aktuellt, var en ombyggnad av fartyget Baltica. Detta har senare ändrats till det mindre fartyget Fyrbyggaren, vilket inte är förenligt med miljöövervakningens behov. SMHI anser det inte möjligt att använda en annan enhet under sommarhalvåret under de nya förutsättningarna.

Sid. 9, första stycket.

”SLC vill speciellt poängtera vikten av att tillhandahålla fartyg anpassade för forskning och utbildning, och att vid prioritering och schemaläggning jämföras dessa områdens fartygsbehov med behoven från miljöövervakning och annan myndighetsutövning.”

SMHI anser att detta inte är rimligt eftersom övervakningen styrs av Sveriges internationella åtaganden inom HELCOM, OSPAR, EUs direktiv, samt nationella miljömål.

Generaldirektör Lena Häll Eriksson har beslutat i detta ärende som handlagts av Bertil Håkansson. Medverkande har varit Lars S Andersson, Elisabeth Sahlsten, Martin Hansson och Arne Svensson. Avdelningschef Bodil Aarhus Andrae har deltagit i den slutliga handläggningen.

Lena Häll Eriksson
Generaldirektör